

КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Кафедра спеціальної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор комунального
вищого навчального закладу

«Хортицька національна навчально-
реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

О. Л. Позднякова

«29» серпня 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ППВ16 «Трудове навчання з методикою»

Галузь знань	0101	Педагогічна освіта
Напрямок підготовки	6.010105	«Корекційна освіта (за нозологіями)»
Освітньо-кваліфікаційний рівень		«бакалавр»

2016–2017 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Трудове навчання з методикою» для студентів четвертого курсу факультету реабілітаційної педагогіки та соціальної роботи освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки 6.010105 «Корекційна освіта (за нозологіями)».

РОЗРОБНИК:

Наливайко І. П., кандидат педагогічних наук, доцент, в. о. доцента кафедри дизайну

Розглянуто на засіданні кафедри спеціальної освіти
протокол від «01» вересня 2016 року № 01

В.о. завідувача кафедри
спеціальної освіти

А. В. Турубарова

ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

№ з/п	Назва розділу	Стор.
1.	Опис навчальної дисципліни	4
2.	Заплановані результати навчання	5
3.	Програма навчальної дисципліни	8
4.	Структура навчальної дисципліни	10
5.	Теми практичних занять	11
6.	Завдання для самостійної роботи	15
7.	Порядок здійснення поточного, модульного та підсумкового контролю, критерії оцінювання	16
8.	Схема нарахування балів	17
9.	Завдання для модульних (контрольних) робіт	18
10.	Питання до заліку	19
11.	Список рекомендованої літератури	21

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання	денна
Кількість кредитів – 1	Галузь знань 0101 «Педагогічна освіта»,	Варіативна	
	Спеціальність 6.010105 «Спеціальна освіта»	Семестр	7-й
Модулів – 2	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Аудиторні години: 20 год	
Змістових модулів – 2		Лекції: год.	Практичні, семінарські: 18 год.
Загальна кількість годин – 36			Лабораторні: год
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2		Самостійна робота 16 год.	
		ІНДЗ: год	
	Вид контролю: залік		

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета курсу: створити умови для розвитку самореалізації творчої особистості вихователя, який визначається високим рівнем майстерності та здатний організувати і керувати трудовою діяльністю вихованців у дошкільних закладах і вдома, прищепити їм позитивне ставлення до праці, розвивати удітей сенсомоторику, творчі здібності.

Завдання навчальної дисципліни: ознайомлення зі змістом та завданнями трудової діяльності в дошкільних навчальних закладах; ознайомлення студентів з інструментами, матеріалами для виготовлення навчальних виробів, їх властивостями та застосуванням; розвиток творчих здібностей студентів під час конструювання і виготовлення навчальних виробів.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні **знати:**

- психофізіологічні основи, принципи і методи організації трудової діяльності в дошкільних закладах;
- мету і завдання трудового виховання дітей дошкільного віку;
- зміст трудової діяльності в дошкільному закладі;
- організацію навчально-трудоного процесу;
- ручні інструменти, що використовуються при виготовленні виробів, їх будову, призначення, прийоми користування;
- основи художнього і технічного конструювання виробів, види декоративно-вжиткового мистецтва;
- правила безпеки та культури праці.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні **уміти:**

- планувати й організувати навчально-трудогий процес;
- використовувати оптимальні методи і прийоми у проведенні занять з трудової діяльності;
- у доступній формі роз'яснювати властивості різних матеріалів, їх застосування при виготовленні різних виробів;
- вільно володіти ручними інструментами, а також пояснювати їх будову та прийоми користування;
- використовувати ескізи, початкове креслення, розмітку під час виготовлення виробів;
- творчо і якісно виготовляти вироби із різних матеріалів, а також доступно пояснювати процес їх конструювання;
- дотримуватися правил безпеки і культури праці;
- поєднувати навчальну діяльність з ігровою.

Згідно з вимогами освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми студенти повинні досягнути таких результатів навчання (компетентностей):

Загальних:

світоглядної – розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії; збереження національних традицій народного мистецтва;

громадянської – розуміння відповідальності перед суспільством і державою за свою професійну діяльність;

комунікативної – здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності у процесі взаємодії педагога з дітьми; здатність працювати у команді задля ефективної взаємодії педагога з батьками; вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення під час спілкування з колегами, батьками;

інформаційної – здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань щодо особливостей психологічних основ взаємодії педагога та дитини; здатність до ефективного застосування інформаційних технологій в професійній діяльності вихователя у процесі взаємодії з дітьми дошкільного віку;

самоосвітньої – здатність до самостійної діяльності, самоорганізації та саморозвитку

педагога задля оптимізації взаємодії з дітьми; спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію педагога у роботі з дітьми.

Фахових:

організаційної – здатність організовувати, координувати, контролювати навчально-трудоий процес;

психолого-педагогічної – володіння базовими знаннями з філософсько-методологічних, теоретичних засад та принципів трудового навчання; здатність враховувати специфіку роботи педагога з дітьми різного вік; визначати найбільш раціональні форми організації навчально-трудої діяльності в залежності від психологічних можливостей дітей певної вікової категорії

методичної – застосування в практичній діяльності професійних умінь і навичок для розвитку методичної культури, вирішення професійних завдань, які виникають у процесі навчання дітей різним видам трудової діяльності; здатність консультувати батьків щодо різних проблем, які можуть виникати в сім'ї, визначаючи конкретні шляхи їх вирішення, розроблення методичних рекомендацій;

здоров'язбережувальної – здатність раціонально ставитись і берегти власне здоров'я, дбати про фізичне, психічне і соціальне здоров'я дитини;

інтегративної – здатність і готовність поєднувати знання з різних предметів для формування цілісної системи впливу на дітей; впровадження особистісно орієнтованого та діяльнісного підходів у процесі взаємодії педагога з дітьми;

творчої – готовність кардинально змінювати види діяльності з метою вирішення педагогічних проблем; володіння евристичними вміннями для продукування нових ідей та їх творчої реалізації у процесі взаємодії педагога і дитини в процесі трудової діяльності.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I. Теорія трудового навчання

Тема 1. Теоретичні основи курсу «Трудове навчання з методикою»

Предмет і завдання курсу «Трудове навчання з методикою». Психологічні основи трудового процесу в дитячому садку. Принципи і методи організації трудової діяльності дітей дошкільного віку. Зміст і аналіз програми виховання дітей дошкільного віку з праці та конструювання. Організація трудового процесу. Зміст і структура заняття з художньої праці

Змістовий модуль II. Практикум з художньої праці і конструювання

Тема 2. Різання паперу і тонкого картону.

Різання як виробнича операція. Симетричне вирізування. Витинанка як виднародного декоративно-вжиткового мистецтва. Виникнення й поширення витинанки в Україні. Прийоми різання паперу ножицями по прямих і заокруглених лініях, техніка виготовлення витинанок. Правила безпечної праці під час роботи ножицями. Методика навчання дітей прийомам різання паперу та симетричного вирізування. Методика проведення занять з папером і тонким картоном та тканиною.

Тема 3. Паперова пластика

Пластичність як одна з основних характеристик матеріалу. Створення напівоб'ємних та об'ємних робіт з паперу та тонкого картону. Технічні прийоми надання паперу різноманітної форми. Методика навчання дітей створенню об'ємних та напівоб'ємних робіт з паперу.

Тема 4. Аплікація

Аплікація як зображувальний засіб. Види аплікаційних робіт. Декоративна аплікація:

геометричні та рослинні візерунки і орнаменти. Предметна і сюжетна аплікації. Матеріали для аплікаційних робіт. Послідовність створення аплікаційних виробів. Культура праці під час аплікаційних робіт. Методика навчання дітей створенню декоративних, предметних і сюжетних аплікацій.

Тема 5. Аплікаційні композиції з природного матеріалу.

Види природних матеріалів, їх специфічні особливості. Вибір і поєднання кольорів. Природоохорона заготівля природних матеріалів, зберігання та підготовка до роботи. Техніка створення орнаментних і сюжетних композицій з листя, трав і квітів. Методика навчання дітей створенню аплікаційних композицій з природного матеріалу.

Тема 6. Ліплення з глини і пластиліну.

Поняття про гончарство. Народні іграшки. Властивості глини і пластиліну. Інструменти і приладдя для роботи з глиною і пластиліном. Прийоми ліплення. Культура праці під час роботи з глиною і пластиліном. Методика навчання дітей прийомам ліплення з глини пластиліну.

Тема 7. Робота з пластмасовими відходами: поролоном, пінопластом, поліетиленом, полістиролом. Послідовність виготовлення виробів в техніці «пап'є-маше».

Види пластикових залишків, які можна використовувати в роботі з дітьми. Інструменти і приладдя для роботи з пластмасовими залишками. Методика навчання дітей виготовленню робіт в техніці пап'є-маше.

Тема 8. Крій і ручне шиття.

Поняття про професію швачки. Інструменти і приладдя для роботи з тканиною. Підготовка викрійки. Розмічання і розкроювання тканини. Робота з голкою. Ручні стібки і шви. Правила безпечної роботи з голкою. Методика навчання дітей розкроюванню тканини ножицями, виконанню ручних стібків та швів «вперед голку», «через край», виготовлення з відрізків тканини найпростіших виробів. Методика проведення занять з тканиною і волокнистими матеріалами.

Тема 9. Плетіння з ниток, шнура, тасьми.

Плетіння як початок виробництва тканини. Художні вироби з ниток, шнура, тасьми. Звивання в два пасма. Плетіння в три і чотири пасма. Методика навчання дітей звиванню, плетінню з ниток, шнура, тасьми та конструюванню виробів з плетінки.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем змістових модулів	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль I. Теорія і практика трудового навчання						
1. Теоретичні основи курсу «Трудове навчання з методикою»	4	–	2	–	–	–
Разом за змістовим модулем	4	–	2	–	–	–
Змістовий модуль II. Практикум з художньої праці і конструювання						
2. Різання паперу і тонкого картону	2	–	2	–	–	–
3. Паперова пластика	4	–	2	–	–	2
4. Аплікація	4	–	2	–	–	2
5. Аплікаційні композиції з природного матеріалу	4	–	2	–	–	2
6. Ліплення з глини і пластиліну.	4	–	2	–	–	–
7. Робота з пластмасовими відходами: поролону, пінопласту, поліетилену, полістиролу.	4	–	2	–	–	4
8.Крій і ручне шиття.	4	–	2		–	4
9.Плетіння з ниток, шнура, тасьми.	4	–	2		–	4
Разом за змістовим модулем 1	32	–	16	–	–	18
Усього	36	–	18	–	–	18

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин
1	2	3	4
1	1	<p>Теоретичні основи курсу «Трудове навчання з методикою» Скласти конспект за планом:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет і завдання курсу «Трудове навчання з методикою». 2. Психологічні основи трудового процесу в дитячому садку. 3. Принципи і методи організації трудової діяльності дітей дошкільного віку. 4. Зміст і аналіз програми виховання дітей дошкільного віку з праці та конструювання. 5. Організація трудового процесу. 6. Зміст і структура заняття. 7. Методика проведення занять з папером і тонким картоном та тканиною. 8. Методика проведення занять з тканиною і волокнистими матеріалами. <p>Проаналізувати діючі програми навчання та виховання дітей дошкільного віку з розділу «Художня праця» : концептуальні засади, структура, завдання. Заповнити таблицю «Трудове навчання»</p> <p>Визначити принципи і методи організації трудової діяльності дітей дошкільного віку</p>	2
2	2	<p>Різання паперу і тонкого картону</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрити суть та специфіку методів навчання вирізуванню в дитячому садку. 2. Ознайомитись з методикою навчання дітей прийомам різання паперу та симетричного вирізування. 3. Ознайомитись з витинанкою, як видом народного декоративно-вжиткового мистецтва. 4. Засвоїти різні прийоми різання паперу ножицями. 5. Ознайомитись з правилами безпечної праці під час роботи з папером та ножицями. 	2
3	3	<p>Паперова пластика</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрити зміст поняття «об'ємні вироби з паперу». 2. Засвоїти способи складання в різних напрямках прямокутника і квадрата для виготовлення об'ємної іграшки. 3. Розробити зразки декоративної обробки поверхні та краю об'ємних виробів іграшкові меблі, ялинкові прикраси, будиночок, кубик, валіза, телевизор). 4. Виготовлення іграшок з картонних і напівкартонних конусів, циліндрів 5. Засвоєння способів створення з картону і напівкартону конусів і циліндрів. 6. Засвоїти способи склеювання і поєднання частин виробу. 7. Розробка ескізів декоративного оформлення виробів. Пошук художньо-образної та емоційної виразності: добір допоміжних 	2

		елементів, кольорових співвідношень (ялинові прикраси, кіт, цуценя, бичок). 8. Виготовлення пап'є-маше	
4	4	Аплікація 1. На конкретних прикладах ознайомитись з аплікацією, як зображувальним засобом. 2. Ознайомлення з видами аплікаційних робіт. 3. Особливості декоративної аплікації 4. Особливості предметної та сюжетної аплікації. 5. Ознайомлення з методикою навчання дітей створенню декоративних, предметних і сюжетних аплікацій.	2
5	5	Аплікаційні композиції з природного матеріалу 1. Ознайомитись з видами природних матеріалів, їх специфічними особливостями. 2. Ознайомитись з технікою створення орнаментних і сюжетних композицій з листя, трав і квітів. 3. Опанувати методику навчання дітей створенню аплікаційних композицій з природного матеріалу. 4. Зробити композицію із засушених рослин (квіти, листя, гілля, мох, кора і т.д.) з використанням допоміжних матеріалів.	2
6	6	Ліплення з глини і пластиліну 1. Ознайомитись зісторією гончарства. 2. Ознайомитись з видами народних іграшок з глини. 3. В практичних діях ознайомитись з властивостями глини та пластиліну, інструментами і приладдям для роботи з глиною і пластиліном. 4. На практичних прикладахрозкрити методику навчання дітейприйомам ліплення з глини пластиліну, тіста.	2
7	7	Робота з пластмасовими відходами: поролону, пінопласту, поліетилену, полістиролу. Послідовність виготовлення виробів в техніці «пап'є-маше» 1. Ознайомитись з видами пластикових залишків, які можна використовувати в роботі з дітьми. 2. На практичних прикладахпоказати специфіку роботи з інструментами та приладдям для роботи з пластмасовими залишками. 3. На конкретних прикладах ознайомити з методикою навчання дітей виготовленню робіт в техніці пап'є-маше.	2
8	8	Крій і ручне шиття 1. Ознайомитись з історією професії швачки. 2. Ознайомитись з інструментами та приладдям для роботи з тканиною. 3. На конкретному прикладі підготувати викройку м'якої іграшки, розмічення і розкроювання тканини. 4. Виконати ручних стібків та швів. Ознайомитись з правилами безпечної роботи з голкою. 5. На конкретних прикладах ознайомитись з методикою навчання дітей розкроюванню тканини ножицями, виконанню ручних стібків та швів «вперед голку», «через край»,	2

		виготовлення з відрізків тканини найпростіших виробів.	
9	9	Плетіння з ниток, шнура, тасьми 1. Ознайомитись з історією плетіння як початку виробництва тканини. 2. Практичне вправляти звиванню в два пасма. 3. Практичне вправляти звиванню в три, чотири пасма. 4. На конкретних прикладах ознайомитись з методикою навчання дітей звиванню, плетінню з ниток, шнура, тасьми та конструюванню виробів з плетінки.	2
		Усього	18

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	№ теми	Назватою	Кількість годин
1	2	3	4
1	3	Паперова пластика Виготовити зразки поробок з паперу та тонкого картону (ялинкові прикраси, витинанки, симетричне вирізування)	2
2	4	Аплікація Виготовити зразки аплікаційних робіт: декоративна аплікація, предметна аплікація, сюжетна аплікація, колаж.	2
3	5	Аплікаційні композиції з природного матеріалу Виготовити зразки аплікаційних робіт з різноманітного природного матеріалу.	2
4	7	Робота з пластмасовими відходами: поролону, пінопласту, поліетилену, полістиролу Виготовити зразки поробок з утилізованого матеріалу.	4
5	8	Крій і ручне шиття Виготовити ляльку-мотанку.	4
6	9	Плетіння з ниток, шнура, тасьми Створити композиційний сувенір з ниток, шнура, тасьми.	4
		Усього	16

7. ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ПОТОЧНОГО, МОДУЛЬНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ, КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) за джерелом інформації:

– словесні: пояснення, бесіда;

– наочні: демонстрація за допомогою мультимедійної дошки (проектора), безпосередня демонстрація;

– практичні: вправи, створення зразків.

2) за логікою передачі й сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) за ступенем самостійного мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії, пізнавальні ігри.

III. Методи контролю: індивідуальне усне опитування, модульна контрольна робота, залік.

8. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Кількість балів	ЗМ 1	ЗМ 2							
	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9
Лекції (за бажанням)	–	1	1	1	1	1	1	1	1
Практичні заняття (31 б)	3	4	4	5	4	5	4	5	4
Самостійна робота (29 б)	–	–	4	4	4	–	4	4	4
Поточний контроль (30 б.)	10	20							
Підсумковий контроль (залік)									

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою академії	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	82 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 81 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		

FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. ЗАВДАННЯ ДЛЯ МОДУЛЬНОЇ (КОНТРОЛЬНОЇ) РОБОТИ**Модуль 1**

П. І. П. _____

1. Охарактеризуйте принципи і методи організації трудової діяльності дітей дошкільного віку.

---

2. Розкрийте предмет і завдання курсу «Трудове навчання з методикою»

---

3. Розкрийте зміст і структуру заняття з художньої праці.

---

4. Дайте характеристику психологічним основам трудового процесу в дитячому садку.

---

5. Дайте характеристику змісту і аналізу програми виховання дітей дошкільного віку з праці та конструювання.

---

10. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Охарактеризуйте основні завдання трудової діяльності дітей дошкільного віку.
2. Розкрийте дидактичні принципи організації трудової діяльності дітей дошкільного віку.
3. Охарактеризуйте методи і прийоми організації навчально-трудового процесу в дошкільних закладах.
4. Сформулюйте навчальні, розвивальні і виховні завдання заняття.
5. Розкрийте структуру заняття: вступна частина, пояснення і виконання завдання, аналіз дитячих робіт.
6. Розкрийте короткі відомості з винайдення та виробництва паперу.
7. Перелічіть види паперу, їх властивості, застосування.
8. Розкрийте методику навчання дітей перегинанню і складанню паперу, виготовлення виробів технікою "оригамі".
9. Розкрийте методику навчання дітей розмічанню за шаблоном, трафаретом і за допомогою клітинок на папері.
10. Перелічіть прийоми різання паперу і тонкого картону ножицями, правила безпечної праці.
11. Розкрийте методику навчання дітей з'єднуванню деталей та оздобленню виробів.
12. Розкрийте методику виготовлення виробів з паперу технікою «пап'є-маше».
13. Назвіть та охарактеризуйте види тканин за походженням волокон. Короткі відомості про професії ткалі, швачки.
14. Перелічіть інструменти та приладдя для роботи з тканиною. Розкрийте правила безпечної роботи з голкою.
15. Методика навчання дітей звиванню і плетінню в три пасма плетінки та створенню з неї художніх виробів.
16. Аплікація. Види аплікацій. Техніка аплікаційних робіт. Культура праці під час роботи з клеєм.
17. Методика навчання дітей конструюванню об'ємних виробів із природного матеріалу.
18. Розкрийте поняття «гончарство», професію гончара. Охарактеризуйте народні дитячі іграшки з глини.
19. Розкрийте зміст роботи з ліплення із глини і пластиліну. Культура праці під час ліплення.
20. Охарактеризуйте народні дитячі іграшки у трудовому вихованні дітей дошкільного віку.
21. Розкрийте методику виготовлення виробів з утилізованої пластмасової продукції.
22. Розкрийте підготовку і організацію виставок дитячих робіт, проведення конкурсів

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Впевнений старт: Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку // Палітра педагога. — 2012. — № 3. — С. 4 - 38.
2. Дитина в дошкільні роки: комплексна додаткова освітня програма / автор. колектив; наук. керівник К. Л. Крутій. — Запоріжжя : ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2011. — 188 с.
3. Дитина: Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років / автор. колектив; наук. керівництво О. В. Проскура та інші. — [3-є вид.]. — К. : Київський ун-т імені Бориса Грінченка, 2012. — 492 с.
4. Українське дошкілля: програма виховання дітей в дитячому садку / Г. П. Соколовська, Н. М. Міськів, О. І. Білан, Н. І. Романюк, Г. І. Недочитана, та ін. В II ч. — Ч. I. — Львів, 2010. — 92 с.
5. Калуська Л. В. Комплексна програма розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку «Соняшник» / Л. В. Калуська. — Тернопіль : Мандрівець, 2014. — 144 с.
6. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» (нова редакція) : для роботи з дітьми від народження до трьох років / [наук. ред. та упоряд. О. Л. Кононко]. — К. : МЦФЕР «Освіта», 2014. — Ч. I. — 430 с.
7. Балабанова Т. Б. Художня праця в дошкільному навчальному закладі / Т. Б. Балабанова, Н. В. Гордіюк, З. М. Люліна // Бібліотечка вихователя дитячого садка. — 2006. — № 9-10. — С. 1-17.
8. Веремійчик І. М. Стежинка до майстерності / І. М. Веремійчик. — К.: Педагогічна думка, 2002. — 128 с.

Додаткова

1. Веремійчик І. М. Предметно-дидактична гра «Працьовиті звірята» / І. М. Веремійчик // Дошкільне виховання. — 1999. — № 12. — С. 19-20.
2. Веремійчик І. М. Математичні ігри / І. М. Веремійчик // Дошкільне виховання. — 2000. — № 4. — С. 16-17.
3. Веремійчик І. М. Граючись, вчимося / І. М. Веремійчик. — Тернопіль: Мальва — ОСО, 2002. — 116 с.
4. Горошко Н. А. Зображувальна діяльність у дошкільних закладах / Н. А. Горошко. — Харків: Ранок, 2007. — 224 с.
5. Гульянц З. К. Чтоможносделатъиз природного материала / З. К. Гульянц, И. Я. Базик. — М.: Просвещение, 1984. — 175 с.
6. Эстетическоевоспитание в детском саду: пособие для воспитателейдетскогосада / под ред. Н. А. Ветлугиной. — М.: Просвещение, 1985. — 207 с.
7. Ільченко Т. Б. Орігамі. / Т. Б. Ільченко // Бібліотечка вихователя дитячого садка. — 2003. — № 11-12. — С. 6-10.
8. Калуська Л. В. Художня праця в дитячому садку /Л. В. Калуська. — К.: Віпол, 1995. — 72с.
9. КуцаковаЛ. В. Конструирование и ручной труд в детском саду / Л. В. Куцакова. — М.: Просвещение, 1990. — 158 с.
10. Литвінець Е. М. Голки, нитки, намистинки: наук.- попул. кн. / Е. М. Литвінець. — К.: Веселка, 1989. — 80 с.
11. Пантелеєва Л. В. Художественный труд в детских садах СССР и СФРЮ. / Л. В. Пантелеєва. — М.: Просвещение; Белград: Завод за удџбенике й наставна средства, 1987. — 287 с.
12. Перевертень Г. И. Самоделкиизбумаги. / Г. И. Перевертень. — М.: Просвещение, 1983. — 94 с.
13. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка. / Т. І. Поніманська — К.: Академвидав, 2006. — 456 с.

14. Прекрасное – своими руками / сост. С. Газарян. — М.: Дет. лит., 1989. — 158 с.
15. Проскура Е. В. Конструирование игрушек на уроках трудового обучения. / Е. В. Проскура, Р. Т. Чарнецкая. — К.: Рад. шк., 1986. — 72 с.
16. Хомярчук А. П. Пізнаємо, щоб творити. / А. П. Хомярчук — Луцьк: Видавнича книга, 2009. — 52 с.